

Súd: Okresný súd Trnava  
Spisová značka: 20C/48/2018  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118293189  
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2021  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Mária Košťálová  
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:6118293189.9

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Máriou Košťálovou v právnej veci sporu žalobcu: SPP - distribúcia, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 44/b, Bratislava - Ružinov, IČO: 35 910 739, právne zastúpený SOUKENÍK - ŠTRPKA, so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava - Staré Mesto, proti žalovanému: T. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX, zastúpený splnomocneným zástupcom Spotrebiteľské centrum, so sídlom A. Warhola 33, 068 01 Medzilaborce, IČO: 42 249 708, o zaplatenie 2.749,80 eur s príslušenstvom, t a k t o

### rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2.749,80 eur spolu s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 2.749,80 eur od 08.03.2017 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania, v rozsahu 100%.

### odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 19.06.2018 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 2.749,80 eur s úrokom z omeškania 5,00% ročne z istiny od 08.03.2017 do zaplatenia, z titulu neoprávneného odberu plynu podľa § 82 Zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike v znení neskorších predpisov.

2. Žalobu odôvodnil tým, že pri kontrole bolo zistené, že na plynometri bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, a z tohto dôvodu išlo o neoprávnený odber plynu v období od 19.04.2016 do 01.02.2017. Porušenie plomby bolo potvrdené aj znaleckým posudkom znalca I.. U. C.. V prípade neoprávneného odberu zemného plynu zákon o energetike ukladá odberateľovi povinnosť uhradiť prevádzkovateľovi distribučnej siete škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu. Konaním žalovaného vznikla žalobcovi škoda vo výške 2 749,80 eura, ktorá bola vyčíslená v súlade s Vyhláškou Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 449/2012 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu a vyfakturovaná žalovanému faktúrou č. 9000248398 zo dňa 15.02.2017, splatná dňa 07.03.2017, znejúca na sumu vo výške 2 749,80 eura. Žalobca vyzval listom žalovaného na úhradu vyfakturovanej sumy. Žalovaný sumu nezaplatil.

3. Okresný súd Banská Bystrica vo veci vydal platobný rozkaz, voči ktorému podal žalovaný včas odpor, v ktorom uviedol, že je v danom konaní považovaný v zmysle § 52 OZ za spotrebiteľa, pričom vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní nie je prípustné. Žalobca nepredložil písomné vyhotovenie zmluvy medzi ním a žalovaným, preto súd nemal možnosť preskúmať obsah spotrebiteľskej zmluvy a neprijateľnosť zmluvných podmienok v nej obsiahnutých. Žalovaný v odpore ďalej odmietol tvrdenia žalobcu o vzniku škody, ako aj o zodpovednosti žalovaného za jej vznik. Uplatnený nárok žalobcu odmietol plniť, nakoľko je iba ním samým tvrdený, avšak žiadnym hodnoverným a relevantným spôsobom nebol preukázaný. Žalobca sa opiera o dokumenty a listiny, ktoré sám vyprodukoval a to i napriek tomu, že sa reálne ešte nezaoberal otázkou zodpovednosti za údajne spôsobenú škodu. Výšku

škody je žalobca povinný nielen vypočítať, ale najmä preukázať, nakoľko v zmysle zákona o energetike je odberateľ povinný nahradiť škodu žalobcovi, avšak iba v prípade, ak škoda reálne vznikla.

4. K odporu sa vyjadril žalobca svojim podaním zo dňa 16.08.2018 a uviedol, že predmetný spor nie je spotrebiteľským sporom. Spoločnosť žalobcu je prevádzkovateľom distribučnej siete. Žalobca zmluvy neuzatváral, ani neuzatvára. Zmluvy o dodávke plynu uzatvárajú len dodávatelia. Ohľadom spotrebiteľského sporu a aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto konaní žalobca poukázal na relevantnú judikatúru. Uviedol, že v období od 19.04.2016 do 01.02.2017 na odbernom mieste L. XXX, L. dochádzalo k neoprávnenému odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii bolo potvrdené znaleckým posudkom I.. U. C. č. XXX/PL - XXXX zo dňa 15.02.XXXX. V posudkovej časti znalec uviedol že zistil, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inou plombou. Znalec súčasne uviedol, že v okolí plomby zistil mechanoskopické stopy, ktoré boli vytvorené predmetom - nástrojom. Podľa vyjadrenia žalobcu absencia zaisťovacích prvkov znamená, že plombu bolo možné ľubovoľne odnímať a opäť vkladať na miesto. Je teda zrejmé, že plomba svoj účel, zabezpečovať meradlo, ďalej nebola schopná plniť. V prípade odstránenia plomby je možné aj bez nástroja manipulovať s číselníkom meradla. Skutková podstata neoprávneného odberu je v danom prípade naplnená odberom plynu, ktorý je realizovaný meradlom s poškodeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii (plomby). Vzhľadom na striktné definovanie formy neoprávneného odberu zemného plynu nie je potrebné skúmať, či meradlo meria správne hodnoty plynu alebo správne tieto hodnoty nemeria. V súvislosti s realizáciou znaleckého posudku je potrebné zaoberať sa len skutočnosťou, či bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii meradla. Žalovaný nebol označený ako poškodzovateľ zabezpečovacieho zariadenia plomby. Zodpovednosť za škodu spôsobenú takýmto konaním, resp. takýmto stavom je založená na objektívnom princípe a odberateľ nesie zodpovednosť za to, že takýmto meradlom odoberal plyn. K vzniku škody žalobca uviedol, že žalovanému nebola za predmetné obdobie neoprávneného odberu fakturovaná spotreba zemného plynu zo strany jeho dodávateľa. Dôvodom bol zánik platnosti overenia meradla pre poškodenie jeho zabezpečenia a preto nie je možné akceptovať údaje na tomto meradle. Žalovaný v čase neoprávneného odberu zemného plynu za spotrebovaný plyn nezaplatil (dodávateľ v týchto prípadoch vystavuje buď vystavuje žalovanému faktúry na 0,00 eur, prípadne žalovanému vznikne preplatok, ktorý dodávateľ vráti odberateľovi). Žalovaný však takýto plyn odoberá de facto zadarmo, ale jeho odberom skutočne dochádza k nespokatňovanému znižovaniu množstva plynu v distribučnej sieti žalobcu. Majetok žalobcu sa tak znížil o spotrebu zemného plynu žalovaného. Nakoľko medzi žalobcom a žalovaným neexistuje zmluvný vzťah je potrebné, aby si žalobca tento úbytok majetku uplatnil ako škodu spôsobenú neoprávneným odberom. K výpočtu výšky škody žalobca uviedol, že postupoval v súlade so zákonnou úpravou aj vzhľadom na doposiaľ uvedené skutočnosti v predmetnom podaní. Nakoľko nebolo možné škodu vyčíslíť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, žalobca použil škody podľa všeobecne záväzného nariadenia, a to vyhlášky č. 449/2012 Z. z.

5. Na pojednávaní dňa 13.02.2019 žalobca uviedol, že trvá na dôvodoch uvedených v žalobe, odkázal na všetky doručené listiny. Procesnú obranu žalovaného nepovažoval za relevantnú. Škoda vznikla z toho titulu, že žalovanému zo strany dodávateľa nemohla byť fakturovaná reálna spotreba plynu z dôvodu toho, že dodávateľ nemohol vychádzať z hodnôt na meradle, nakoľko tieto hodnoty sú irelevantné a bezpredmetné s ohľadom na poškodenie plomby meradla. V podstate tu došlo ku stavu, že žalovaný odoberal energetickú komoditu - zemný plyn zadarmo, pričom táto energetická komodita podlieha spoplatneniu. Poukázal na výšku škody, ktorá je v spise, z výpočtu je zrejмый zákonný vzorec, ktorý žalobca použil pri výpočte škody. Poukázal na rozhodnutie NS SR 5Obdo/32/2018, ktoré použitie podzákonného predpisu pri určovaní výšky škody predpokladá v súvislosti s nemožnosťou zistenia reálnej spotreby plynu. Z uvedené má za to, že vznik škody a aj jej výška sú preukázané.

6. Splnomocnený zástupca žalovaného na pojednávaní uviedol, že nesúhlasí so žalobným návrhom, a to najmä z toho dôvodu, že žalovaný si nie je vedomý akéhokoľvek zásahu do meracieho zariadenia. Tento spor je spotrebiteľský, nakoľko existuje uzatvorená zmluva medzi dodávateľom a žalovaným ako spotrebiteľom o odbere zemného plynu. Konanie žalobcu, ktorý si uplatňuje nárok na náhradu škody, pričom podľa zákona o energetike si taký istý nárok na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu môže uplatňovať aj dodávateľ, prevádzkovateľ prepravnej siete a prevádzkovateľ distribučnej siete. Žalobca je prevádzkovateľom distribučnej siete, a teda spor priamo vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy. V súvislosti s povinnosťou nahradiť škodu uviedol, že tú je povinný žalobca relevantnými a zákonnými spôsobmi preukázať, nakoľko povinnosť žalovaného nahradiť škodu v zmysle § 82 zákona o energetike žalovanému vyplýva iba v prípade, ak škoda vznikla. Žalobca podľa žalovanej strany škodu nepreukázal iba ju odôvodnil vyhláškou. Žalobca nepredložil žiaden listinný dôkaz, z

ktorého by bolo nespochybniteľné a jasné, aké plomby použil na meracom zariadení použitom na odbernom mieste žalovaného. Pokiaľ žalobca tvrdí, že nie je možné považovať namerané hodnoty spotreby plynu na odbernom mieste z toho dôvodu, že boli poškodené plomby merača, mal by to minimálne vedieť preukázať. Tvrdenia, ktoré žalobca predniesol nie sú preukázané a nevyplývajú ani zo znaleckého posudku. V tom znalec konštatoval, že plomba osadená v merači sa nezhoduje s overovacími kliešťami. Nikde v znaleckom posudku nie je konštatované, že nezhodnosť odtlačku plomby je spôsobilá poškodiť merač natoľko, aby z neho odčítané hodnoty neboli relevantné pre odmeranie spotreby. Taktiež žalobca nepreukázal akú overovaciu plombu použil v plynomeri, ktorý bol osadený na odbernom mieste žalovaného. V súvislosti s rozsudkom NS SR, na ktorý sa odvoláva žalobca uviedol, že uplatnenie výpočtu vyhláškou je jedna z alternatívnych možností ako si uplatniť škodu voči „čiernemu odberateľovi“, ktorý napr. odoberá plyn bez merača, nemá uzatvorenú zmluvu o dodávke alebo iným spôsobom odoberá plyn neoprávnene. Žalovaný mal uzatvorenú zmluvu o dodávke, zálohové platby riadne a včas plátiť a svoje meracie zariadenie vhodným spôsobom zabezpečil proti neoprávnenej manipulácii. Spôsob, akým sa vedú spory voči odberateľom zemného plynu a prepočítavaním si spotreby medzi dodávateľom a distribútorom je podľa názoru žalovanej strany v rozpore so zákonom.

7. Na pojednávaní dňa 27.03.2019 bol vypočutý svedok, P. Y., výsluch ktorého navrhla strana žalovaného. V rámci výsluchu svedok uviedol, že v uvedený deň, keď bol zistený neoprávnený odber v obci L., fotili meradlá a zisťovali neoprávnený odber, či sú overovacie značky v poriadku. Meradlo v prípade potreby vymenia pred odberateľom, ktorý to podpíše. Znalec potvrdí, či bolo manipulované s číselníkom, s overovacou značkou. Tak tomu bolo aj v tomto prípade. Skrinka bola zamknutá, odberateľ - žalovaný im otvoril skrinku, bolo odfotené meradlo, overovacie značky, bolo to skontrolované, lebo bolo podozrenie že bolo od spodu rýpané s meradlom - bolo vidno mechanické stopy zospodu overovacej značky. Na základe toho bolo meradlo vymenené, zabalené do krabice, pričom to odberateľ podpísal. Bolo dané nové meradlo, a bolo im dovolené odfotiť spotrebiče v pivnici - kotol a v byte - kombinovaný sporák. Všetko bolo zdokumentované fotkami, odberateľovi bol ponechaný montážny list, ktorý tiež podpísal. Vysvetlili mu, že meradlo ide na znalecké posúdenie. Za 4 mesiace bol u odberateľa - priamo u neho, a aj na inom odbernom mieste patriace žalovanému na kontrole iný zamestnanec, bolo zistené, že s meradlom bolo opäť manipulované v časti overovacej značky a na druhom chýbal číselník, pričom skrinka na druhom mieste bola odomknutá. Svedok nevedel uviesť, aké sú straty na distribučnej sieti. Takýmito informáciami nedisponuje. Na otázku, či môže bežný smrteľník urobiť zásah do číselníka merača svedok odpovedal, že si myslí, že sú ľudia, ktorí to dokážu a vedia urobiť zásah do merača číselníka. Svedok odpovedal na otázku, akým spôsobom prebiehajú náhodné kontroly, pričom uviedol, že nemajú typy, idú od domu k domu. Keď nezastihnú odberateľa, snažia sa s ním telefonicky skontaktovať a dohodnúť na termíne. Skontrolujú celú obec. Ohľadom totožnosti overovacích plomb na meračoch svedok uviedol, že každý merač má inú plombu, svoju výrobnú značku meradla. Je to rozdelené podľa typov a rokov. Svedok uviedol, že v mesiaci demontujú desať a niekedy aj viac plynomerov. Pri overení merača namontujú nový merač, pričom majú fotografiami zdokumentovaný aj starý aj nový merač. Na otázku, či nie sú overovacie značky osadené v plynomeri svedok uviedol, že overovacie značky dáva výrobca a úradná ciachovňa. Dávajú sa prevádzkové plomby, sú žltej farby na prívode a na vývode plynomera.

8. Na pojednávaní dňa 22.05.2019 právny zástupca žalobcu v záverečnej reči uviedol, že žalobca sa domáhal zaplata z titulu náhrady škody na tom skutkovom základe, že v odbernom mieste žalovaného, ktoré je viazané na nehnuteľnosť dochádzalo k odberu plynu prostredníctvom meradla, ktoré malo poškodené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Tento skutkový stav bol preukázaný znaleckým posudkom I.. U. C. v spojení so svedeckou výpoveďou p. P.a Y.a, zamestnanca žalobcu. Čo sa týka právnej kvalifikácie, tak žalobca tento skutkový stav subsumoval pod ustanovenie § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike v spojení s ustanovením § 82 ods. 2 a ods. 3 tohto zákona. Za účelom preukázania tejto právnej kvalifikácie žalobca poukázal a zároveň predložil na ustálenú rozhodovaciu prax Krajského súdu v Trnave a zároveň Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Zásadnou námietkou žalovaného bol tvrdý status spotrebiteľa žalovaného, avšak toto považuje za mylnú prezentáciu, nakoľko z podstaty veci vyplýva, že uplatňovaný nárok je mimo zmluvného charakteru, a teda nejedná sa o vzťah medzi spotrebiteľom a dodávateľom. Za týmto účelom zároveň žalobca poukázal v rámci svojich vyjadrení tiež na relevantnú súdnu prax, ktorá sa touto otázkou viackrát zaoberala. Na základe skutkového stavu veci v spojení so spisovým materiálom, žalobca považuje svoj nárok za úplne legitímny. S ohľadom na uvedené trvá na podanej žalobe v plnom rozsahu a súdu navrhuje, aby tejto žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

9. Splnomocnený zástupca žalovaného v rámci záverečnej reči uviedol, že žalovaný mal platne a riadne uzatvorenú zmluvu o dodávke zemného plynu so svojim dodávateľom a tento zmluvný vzťah

je spotrebiteľským a z neho vyplýva aj tento spor a to takým spôsobom, že obchodné podmienky dodávateľa plynu ustanovujú, akým spôsobom sa má postupovať v prípade, ak nemožno vychádzať z nameranej spotreby zemného plynu meracím zariadením, na ktorom došlo k poškodeniu plomby proti neoprávnenej manipulácii. Obchodné podmienky platné medzi žalovaným a jeho dodávateľom platia taktiež aj pre žalobcu, ktorý síce nie je účastníkom tohto zmluvného vzťahu, avšak priamo si uplatňuje nároky vyplývajúce zo zmluvy, pričom zákon o energetike predpokladá, že nárok na náhradu škody si môže uplatniť dodávateľ, distribútor alebo prevádzkovateľ distribučnej siete. Nikde v zákone nie je jasne uvedené alebo jednoznačne špecifikované, že nárok na náhradu škody spôsobenej údajným - tvrdeným neoprávneným odberom zemného plynu si môže uplatňovať iba žalobca. Vo vzťahu k výške škody tvrdil, že žalobca pri jej ustanovení nezohľadnil už žalovaným uhradené preddavkové platby a pri výpočte škody postupoval iba spôsobom, ktorý je pre neho prijateľnejší, a teda vypočítal fiktívnu škodu na základe počtu, resp. spotreby plynových zariadení v domácnosti a typového diagramu (podľa vyhlášky). Žalobca v tomto konaní však žiadnym spôsobom nepreukázal vznik škody. Škodu ako predpokladá § 82 ods. 2 zákona je povinný žalovaný nahradiť iba v prípade, ak objektívne a hodnoverne preukázateľným spôsobom bola určená a ak vznikla. Zákonodarcia týmto dodatkom v § 82 ods. 2 zákona o energetike dáva žalobcovi - oprávneným osobám možnosť uplatňovať nárok na náhradu škody, dáva povinnosť preukázať výšku spôsobenej škody a nielen ju fiktívne vypočítať. Žalobca si v tomto konaní zjednodušil uplatňovanie nároku na náhradu škody a to tým, že požaduje náhradu škody mimo postupu, ktorý si dohodli dodávateľ so žalovaným v obchodných podmienkach, ktoré sa odvolávajú na distribučný poriadok, alebo prepravný poriadok žalobcu. Žalobca nevykonal žiadne dokazovanie, ktoré predpokladá zákon na možnosť účtovať škodu, ak vznikla. Vznik škody totiž nemôže byť viazaný výlučne na zistenie, že na meradle bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. A to i napriek tomu, že žalovaný je objektívne zodpovedný za technický stav merača a odberného miesta. Žalobca v každom prípade musí škodu preukázať, ak vznikla. Vo vzťahu k odbernému miestu žalobca pri výpočte škody nezohľadňoval spotreby odberného miesta za predchádzajúce obdobia, taktiež nebral do úvahy zálohové platby uhradené žalovaným, ktoré si mal započítať spolu s dodávateľom a uplatňovať iba škodu, ktorá mu objektívne a preukázateľne vznikla. Má za to, že žalobca škodu iba vypočítal, avšak žiadnym spôsobom jej výšku nepreukázal.

10. Súd rozsudkom zo dňa 22.05.2019 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2.749,80 eur spolu s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 2.749,80 eur od 08.03.XXXX do zaplatenia. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca so žalovaným nie je v priamom vzťahu, teda je zrejmé, že sa medzi stranami sporu nemôže jednať o spotrebiteľský vzťah a predmetný spor nie je spotrebiteľským sporom. Napriek námietke žalovaného o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd mal preukázané, že žalobca je v spore aktívne vecne legitimovaný z toho dôvodu, že ako distribútor dodáva plyn jednotlivým dodávateľom, ktorí následne na základe ďalšej zmluvy dodávajú plyn konečnému odberateľovi (v predmetnom spore spoločnosť SPP, a.s.), pričom dodávateľa platia za distribúciu skutočne odobratého plynu odberateľmi v prípade, ak to bolo zistené platným meradlom. Ak však meradlo nemalo platné overenie, nejednalo sa o plyn ktorý patril konkrétnemu dodávateľovi/distribútorovi. Z uvedeného vyplýva, že keď žalobca zistil chýbajúce zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, dodaný plyn nepatril zmluvnému dodávateľovi žalovaného. V konaní nebolo sporné, že žalovaný v rozhodnom období od 19.04.2016 do 01.02.XXXX zemný plyn skutočne odoberal, dodaním plynu žalovanému ako konečnému odberateľovi vznikla škoda na strane žalobcu. Žalobca poukázal na prax dodávateľov v daných prípadoch, kedy po zistení neoprávneného odberu dodávateľ vráti časť preddavkov, resp. po vyúčtovaní časť zaplatenej sumy prislúchajúcu predmetnému obdobiu odberateľovi. Na preukázanie tohto tvrdenia žalobca požiadal súd, aby od dodávateľa plynu vyžiadal informáciu, či za predmetné obdobie od 19.04.2016 do 01.02.XXXX fakturoval žalovanému spotrebu plynu a v akej výške/ koľko m<sup>3</sup> a či nebol žalovanému vyplatený prípadný preplatok. Uvedené súd vyžiadal, pričom dodávateľ plynu žalovaného potvrdil, že žalovanému bola účtovaná spotreba plynu 0,00 m<sup>3</sup> a vyrubený preplatok za uvedené obdobie vo výške 629,30 eura, čo podporuje tvrdenia žalobcu. Neoprávneným odberom vznikla žalobcovi škoda, ktorá vznikla už len tým, že bol plyn odoberaný poškodeným meradlom. Na vymáhanie takto vzniknutej škody potom neexistuje žiadny iný subjekt, ako práve žalobca. Vzhľadom na to, že výšku škody nebolo možné spoľahlivo určiť podľa zákona § 82 ods. 4 zákona o energetike, bola žalobcom vyčíslená výška škody v súlade s vyhláškou č. 449/2012 Z. z. Žalovaný síce vyslovil nesúhlas s výpočtom výšky škody a s jej výškou, avšak bolo na žalovanom, aby preukázal, že spôsob výpočtu a výška škody vypočítaná žalobcom je nesprávny, pričom žalovaný mal uviesť vlastný výpočet výšky škody.

11. Žalovaný podal proti rozsudku odvolanie. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd uznesením č.k. 10Co/258/2019-231 zo dňa 29.10.2020 napadnutý rozsudok tunajšieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo svojom rozhodnutí odvolací súd uviedol, že záver tunajšieho súdu, že

predmetný spor nie je spotrebiteľským sporom je predčasný a nemôže obstať, keď súd sa nezaoberal otázkou, či uplatnený nárok so spotrebiteľskou zmluvou súvisí.

12. Žalobca po vrátení veci tunajšiemu súdu v konaní uviedol, že v prejednávanej veci, konkrétne vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným absentuje základný prvok, a to platne uzavretá zmluva, ktorú by na jednej strane uzavrela osoba žalobcu konajúceho v rámci svojej obchodnej činnosti a na strane druhej žalovaný ako fyzická osoba, ktorý v rámci svojej obchodnej činnosti nekoná. Vzhľadom na absenciu tohto bazálneho prvku, a to samotnej spotrebiteľskej zmluvy nie je možné, aby bolo žalovanému priznané postavenie spotrebiteľa. Nárok, ktorý si žalobca v tomto konaní uplatňuje je nárokom na náhradu škody. Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že nárok uplatňovaný žalobcom voči žalovanému je nárokom vyplývajúcim z deliktálnej zodpovednosti žalovaného, teda nárokom vyplývajúcim z mimozmluvnej zodpovednosti, a preto vzťah medzi žalobcom a žalovaným nie je spotrebiteľským vzťahom. Úvaha odvolacieho súdu, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že napriek skutočnosti, že vzťah medzi odberateľom a distribútorom nevznikol zmluvou, nemožno prehliadať skutočnosť, že podmienkou jeho vzniku je uzavretie „štandardnej“ spotrebiteľskej zmluvy medzi dodávateľom a odberateľom, vzťah medzi odberateľom a distribútorom musí byť posúdený v súlade s prvotnou zmluvou (o dodávke zemného plynu), od ktorej sa odvíja spotrebiteľská zmluva, je scestná. Odvolací súd vo svojom odôvodnení uvádza, že podmienkou vzniku vzťahu medzi žalobcom ako distribútorom a žalovaným ako škodcom, je uzavretie spotrebiteľskej zmluvy medzi dodávateľom (napr. Slovenský plynárenský priemysel, a. s.) a žalovaným ako odberateľom. Tento názor súdu nemá oporu v žiadnom ustanovení zákona a preto ho žalobca považuje za prejav zjavnej sudcovskej svojvôle. Žalobca ako distribútor sa do vzťahu dostane s takmer každým neoprávneným odberateľom zemného plynu, a to bez ohľadu na skutočnosť, či mal tento ako spotrebiteľ uzatvorenú zmluvu o dodávke zemného plynu so svojim dodávateľom alebo nie. Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že za dodaný sa považuje len zemný plyn, ktorý prešiel a bol zaznamenaný určeným meradlom. Podmienkou je, aby mal tento odberateľ platne uzavretú zmluvu so svojim dodávateľom a zároveň aby bol tento plyn meraný určeným meradlom. Pokiaľ tento odberateľ nemal platne uzavretú zmluvu so svojim dodávateľom a odoberá plyn zo siete, dostane sa tento odberateľ do postavenia zodpovedného za spôsobenú škodu, teda zodpovedným za záväzok vyplývajúci z mimozmluvnej zodpovednosti. Už tu je zrejmé, že vyššie zmienená úvaha odvolacieho súdu je chybná. Uvedené rovnako platí aj v prípade, ak odberateľ odoberal plyn síce s uzavretou zmluvou avšak meradlom na ktorom bolo zistené porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Plnenie ktoré si žalobca od žalovaného v rámci tohto konania uplatňuje teda nemá a ani nemôže mať žiaden zmluvný základ. Je potrebné si uviesť, že nárok, ktorý si žalobca od žalovaného v tomto konaní uplatňuje determinuje aj vzájomné postavenie sporových strán. Postavenie strán sporu v tomto prípade, ako aj samotný nárok uplatnený v tomto konaní vyplýva zo zákona o energetike. Strany sporu sa do tohto právneho vzťahu dostali s poukazom na ust. § 82 ods. 2 zákona o energetike, a to momentom, kedy žalovaný spôsobil žalobcovi škodu realizáciou neoprávneného odberu plynu a žalobca bol oprávnený túto škodu voči nemu uplatňovať. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že vzájomný vzťah medzi sporovými stranami je vzťahom týkajúcim sa náhrady vzniknutej škody podľa osobitného predpisu. Takýto vzťah a to ani podľa všeobecnej úpravy náhrady škody podľa Občianskeho zákonníka nie je nikdy vzťahom spotrebiteľským. V takomto právnom vzťahu stoja voči sebe vždy právami rovnocenné subjekty. Žalovaný je osobou, ktorá odoberá plyn, pričom mu je tento plyn dodávaný na základe zmluvy uzavretej s dodávateľom plynu, ktorého si zvolil. Teda pokiaľ by sa jednalo o prípadné zmluvné nároky dodávateľa plynu, napríklad v prípade ak by žalovaný nezaplatil za odobraný a fakturovaný plyn, bez ďalšieho by sme v takomto konaní mohli uzavrieť, že sa jedná o spotrebiteľský spor. Tu je však potrebné zdôrazniť, že v nami prejednávanej veci je situácia iná a žalobca nie je dodávateľom plynu žalovaného a taktiež ho s dodávateľom plynu nemožno stotožňovať a zamieňať. Dodávateľom plynu je na účely tohto konania tretia osoba, ktorá však nemá na toto konanie žiaden vplyv. Súdna prax je vo veci postavenia žalovaného v konaniach týkajúcich sa náhrady škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu jednotná a postavenie spotrebiteľa žalovanému nepriznáva s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti. Napriek uvedenému sa však ojedinele možno stretnúť aj s odlišným názorom súdu, ktorý je však neudržateľný a nereflektuje na príslušnú zákonnú úpravu.

13. Na pojednávaní dňa 12.07.2021 žalobca uviedol, že na odbornom mieste žalovaného L. XXX, v období od 19.04.2016 do 01.02.XXXX dochádzalo k odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Týmto konaním žalovaného vznikla žalobcovi škoda vo výške 2749,80 eur, ktorá bola vyčíslená v súlade s vyhláškou č. 449/2012 ZZ., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu a vyfakturovaná žalovanému. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jednalo o verejne neprístupné miesto, bola škody vyčíslená podľa typového diagramu. Daný spôsob škody sa vyčíslil reálnym používaním spotrebičov, ktoré sa

nachádzali na odbernom mieste. V danom prípade nebolo možné použiť históriu úhrad žalovaného z dôvodu, že bolo poškodené zabezpečovacie zariadenie proti manipulácii nameraných hodnôt. náklady spojené so zisťovaním a odstraňovaním NO predstavujú interné náklady, ktorých výška je uvedená na stránke SPP distribúcia, sadzovník poplatkov. Zámok na plynomeri, resp. na plynovej skrinke si dal žalobca sám, nemal k meradlu prístup ani žalobca, ani tretie osoby. Nie je možné porovnanie spotreby s predchádzajúcim obdobím, keďže je možné, že aj v predošlom období mohlo prísť k stáčaniu, a meradlo nemuselo merať správne hodnoty.

14. Žalobca v konaní tiež uviedol, že na predmetnom mieste bol prevádzkovateľom siete plánovaný fyzický odpočet určeného meradla stanovený na deň 18.04.2016. Reálne fyzicky vykonaný odpočet bol dňa 14.03.2016. Aj napriek skutočnosti že reálny odpočet sa vykonal dňa 14.03.2016, žalobca vychádzal pri výpočte škody z pôvodného plánovaného odpočtu z dňa 18.04.2016 (dátum 18.04.2016 je priaznivejší pre žalovaného z dôvodu, že sa jedná o neskorší dátum odpočtu čo má za následok nižší počet dní pri výpočte škody). Žalobca stanovil výpočet škody od nasledujúceho dňa po poslednom odpočte (18.04.2016) určeného meradla čo pripadlo na deň 19.04.2016. Uvedená skutočnosť o plánovanom a reálnom vykonaní odpočtu bola doložená aj v prílohách žaloby v dokumente nazvanom „odpočty“.

15. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, najmä: Cenník externých služieb žalovaného, Vyúčtovanie škody, Výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, Montážny list meradla, zápis zo dňa 01.02.XXXX, Výpis Natural Gas Daile Reference Price, Výpisy spotreby a odpočty odberného miesta, znalecký posudok, Vyúčtovanie znalečného, e-mailová komunikácia, Odpoveď na podnet - vyúčtovanie škody spôsobenej neoprávneným odberom, výpis z LV č. XXX, k.ú. L., fotografie meradla, plomby a odberného miesta, Zmluva o dodávke zemného plynu, vyúčtovacia faktúra, ako aj celým obsahom spisového materiálu. Súd vykonal všetky dôkazy navrhnuté stranami sporu, s výnimkou výsluchu svedka L. U., ktorý sa na výsluch nedostavil. Súd tento dôkaz v zmysle § 198 ods. 3 CSP zamietol.

16. Skutkové tvrdenia strán, ktoré druhá strana výslovne a účinne nepoprela, neuviedla vlastné skutkové tvrdenia, súd v zmysle § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku považoval za nesporné. Tvrdenia žalovaného, že skutočnosti tvrdené žalobcom rozporuje preto, že ich nepreukázal, súd samé o sebe nepovažoval za účinné popretie skutkových tvrdení. Po vykonanom dokazovaní a z nesporných skutkových tvrdení súd zistil nasledovný skutkový stav veci: Na odbernom mieste žalovaného vykonal zamestnanec žalobcu p. P. Y. dňa 01.02.XXXX kontrolu prípadného neoprávneného odberu. Na kontrole zistili, že meradlo sa nachádzalo v uzamknutej skrinke, kľúč mal žalovaný, ktorý otvoril skrinku, odfotili si meradlo, overovacie značky. Mali podozrenie, že do meradla bolo od spodu rýpané, keďže zospodu overovacej značky boli mechanické stopy. Na základe toho meradlo menili a zaslali ho na znalecké posúdenie. Zamestnanec žalobcu so súhlasom žalovaného spísal a odfotil spotrebiče na plyn v odbernom mieste žalovaného (výsluch svedka, zápis z 01.02.XXXX). Znalec I. U. C. v znaleckom posudku uviedol, že v okolí plomby zistil mechanoskopické stopy, ktoré vznikli predmetom - nástrojom. Sporné odtlačky čelustí plombovacích klieští a kontrolné odtlačky neboli vytvorené čelustami toho istého nástroja. Na základe zistených skutočností môže s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote predpokladať, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inou plombou. Žalobca vyúčtoval žalovanému škodu za odber zemného plynu za obdobie od 19.04.2016 do 01.02.XXXX, spočívajúcu v hodnote zemného plynu vo výške 2.534,27 eur a nákladoch zisťovania 215,53 eur. V zmysle predloženého výpočtu škody bola hodnota zemného plynu určená na základe zistených plynových zariadení v odbernom mieste žalovaného, a to 1 spotrebič na varenie a 1 spotrebič na vykurovanie (kombinovaný kotol Protherm). Zároveň vyčíslil náklady spojené so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu zemného plynu. Žalovaný odoberal plyn na základe zmluvy s dodávateľom plynu Slovenský plynárenský priemysel a.s. Za obdobie, za ktoré si žalobca uplatňuje náhradu škody, žalovaný za plyn svojmu dodávateľovi nezaplatil, keď jeho dodávateľ mu zaplatené preddavky z dôvodu neoprávneného odberu plynu vrátil (vyúčtovaním mu vznikol preplatok).

17. Žalovaný v konaní namietal, že je považovaný za spotrebiteľa v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, že žalobca nepreukázal vznik a výšku škody, že žalovaný si nie je vedomý zásahu do meracieho zariadenia, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný, že znalec nekonštatoval, že nezhodnosť odtlačku plomby je spôsobilá poškodiť merač natoľko, aby z neho odčítané hodnoty neboli relevantné pre odmeranie spotreby.

18. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone. Podľa § 420, ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 442, ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Podľa § 290 Civilného sporového poriadku Spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 52 Občianskeho zákonníka Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (1) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. (2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (3) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. (4)

Podľa § 2, písm. c), body 3- 6, 9, 11, 12, 18- 20 a 22 zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike (ďalej aj "ZoE") Na účely tohto zákona sa rozumie c) v plynárenstve 3. prepravou plynu doprava plynu prepravnou sieťou na účel jeho dopravy odberateľom plynu, 4. distribúciou plynu doprava plynu distribučnou sieťou na účel jeho dopravy odberateľom plynu, 5. distribučnou sieťou plynárenské rozvodné zariadenie na časti vymedzeného územia vrátane vysokotlakových plynovodov, ktoré slúžia primárne na dopravu plynu na časti vymedzeného územia, okrem plynovodov, ktoré sú súčasťou iných sietí, 6. prepravnou sieťou sieť kompresorových staníc a sieť najmä vysokotlakových plynovodov, ktoré sú navzájom prepojené a slúžia na dopravu plynu na vymedzenom území, okrem ťažobnej siete a zásobníka a vysokotlakových plynovodov, ktoré slúžia primárne na dopravu plynu na časti vymedzeného územia, 9. sieťou prepravná sieť, distribučná sieť, zariadenie na skvapalňovanie zemného plynu, zásobník, zariadenie na poskytovanie podporných služieb a zariadenie potrebné na zabezpečenie prístupu do siete, 11. odberným miestom miesto odberu plynu vybavené určeným meradlom, 12. dodávkou plynu predaj plynu vrátane ďalšieho predaja, ako aj predaj skvapalneného zemného plynu odberateľom, 18. plynovým zariadením plynárenské zariadenie alebo odberné plynové zariadenie, 19. plynárenským zariadením zariadenie určené na prepravu plynu, distribúciu plynu, uskladňovanie plynu vrátane zariadenia potrebného na poskytovanie podporných služieb, zariadenia potrebného na zabezpečenie prístupu a prevádzkovania siete vrátane hlavného uzáveru plynu a priamy plynovod, 20. odberným plynovým zariadením zariadenie odberateľa plynu určené na odber plynu, 22. typovým diagramom dodávky plynu náhradná metóda na určenie denných odberov plynu, zúčtovanie odchýlok a na účely náhradného odpočtu u skupín koncových odberateľov plynu, ktorých údaje o odbere plynu nie sú dodávateľovi plynu na dennej báze k dispozícii.

Podľa § 3, písm. c), body 4, 5, 9- 12 a 14 ZoE na účely tohto zákona sa rozumie c) v plynárenstve 4. prevádzkovateľom prepravnej siete plynárenský podnik oprávnený na prepravu plynu podľa tohto zákona, 5. prevádzkovateľom distribučnej siete plynárenský podnik oprávnený na distribúciu plynu podľa tohto zákona, 9. užívateľom siete osoba, ktorá plyn dodáva alebo plyn odoberá prostredníctvom siete alebo má s prevádzkovateľom siete zmluvný vzťah, 10. odberateľom plynu osoba, ktorá nakupuje plyn na účel ďalšieho predaja alebo na účel vlastnej spotreby, 11. koncovým odberateľom plynu odberateľ plynu v domácnosti alebo odberateľ plynu mimo domácnosti, ktorý nakupuje plyn pre vlastnú spotrebu, 12. odberateľom plynu v domácnosti fyzická osoba, ktorá nakupuje plyn pre vlastnú spotrebu v domácnosti, 14. oprávneným odberateľom plynu osoba, ktorá je oprávnená na výber dodávateľa plynu.

Podľa § 47, ods. 1 ZoE zmluvou o dodávke plynu sa zaväzuje dodávateľ plynu dodávať plyn v dohodnutom množstve odberateľovi plynu a odberateľ plynu sa zaväzuje zaplatiť dodávateľovi plynu za dodaný plyn dohodnutú cenu.

Podľa § 71, ods. 2 ZoE odberateľ plynu v domácnosti je povinný a) podieľať sa na úhrade oprávnených nákladov prevádzkovateľa distribučnej siete, ktoré sú spojené s pripojením odberného plynového zariadenia do distribučnej siete; spôsob výpočtu týchto nákladov určí úrad, b) umožniť prevádzkovateľovi distribučnej siete montáž určeného meradla a umožniť prevádzkovateľovi distribučnej siete prístup k určenému meradlu, c) poskytnúť potrebné údaje dodávateľovi plynu na prípravu alebo uzatvorenie zmluvy o dodávke plynu, d) udržiavať odberné plynové zariadenie v zodpovedajúcom technickom stave. Podľa § 76, ods. 1, ods. 2, ods. 7, a ods. 11 ZoE dodávku plynu je povinný merať prevádzkovateľ distribučnej siete vlastným určeným meradlom, ktoré koncovému odberateľovi plynu bezodplatne montuje, udržiava a pravidelne zabezpečuje jeho overenie. Prevádzkovateľ distribučnej siete má právo použiť typové diagramy dodávky, ak nemá k dispozícii údaje namerané určeným meradlom. Dodávateľ plynu fakturuje dodané množstvo plynu na základe skutočne nameraných údajov o dodávke plynu alebo

na základe údajov o dodávke plynu určených typovým diagramom dodávky. Na príslušnom odbernom mieste sa vykoná odčítanie skutočne nameraných údajov o dodávke plynu minimálne raz ročne. Vo faktúre sa prehľadne osobitne uvedie suma za regulované dodávky a služby v súlade s rozhodnutím úradu a suma za neregulované dodávky a služby určené dodávateľom. Dodávateľ plynu je povinný v každej faktúre za dodávku plynu uviesť číslo odberného miesta, pod ktorým je odberné miesto evidované u príslušného prevádzkovateľa distribučnej siete. Odberateľ plynu je povinný prevádzkovať odberné plynové zariadenie tak, aby nepoškodil určené meradlo. Akýkoľvek zásah do určeného meradla v rozpore s osobitným predpisom je zakázaný.

Podľa § 82 ods. 1. písm. d) ZoE neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

Podľa § 82 ods. 2- 4 ZoE Odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete. (2) Ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l). (3) Ak ide o prvý neoprávnený odber plynu odberateľa plynu v domácnosti meraný meradlom umiestneným na verejne prístupnom mieste, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii podľa odseku 1 písm. d), výška škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu sa určí ako cena neoprávnené odobratého množstva plynu určeného pomocou typového diagramu dodávky. Pre výpočet škody spôsobenej druhým a ďalším takým neoprávneným odberom plynu na tom istom odbernom mieste sa použije postup podľa odseku 3.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (hlavné refinančné operácie) ku dňu 08.03.XXXX bola vo výške 0,00%.

19. Predmetom konania je náhrada škody, ktorá vznikla žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete tým, že žalovaný na základe uzavretej zmluvy o dodávke plynu so dodávateľom plynu odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Zmluvu medzi dodávateľom plynu (Slovenský plynárenský priemysel, a.s.) a žalovaným, na základe ktorej žalovaný odoberal plyn súd posúdil ako spotrebiteľskú, keď dodávateľ plynu bezpochyby pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Hoci predmetný spor nie je sporom medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúcim z tejto uzavretej spotrebiteľskej zmluvy, je sporom súvisiacim s touto spotrebiteľskou zmluvou, a to aj napriek tomu, že prevádzkovateľ distribučnej siete nevystupuje v priamom vzťahu k žalovanému ako dodávateľ, keď spotrebiteľ v konečnom dôsledku ani nemusí mať vedomosť o tom, že plnením na základe jeho spotrebiteľského vzťahu s jeho dodávateľom môže vzniknúť škoda zmluvnému partnerovi jeho dodávateľa, v ktorom by strácal postavenie spotrebiteľa a rozdelenie subjektov podieľajúcich sa na dodávaní plynu koncovým odberateľom nemôže ísť na ťarchu spotrebiteľov. Súd v tejto súvislosti poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 114/2020, v ktorom uviedol, že: odberatelia plynu v domácnostiach majú zároveň postavenie spotrebiteľov, pričom tomuto ich postaveniu by mal zodpovedať aj ich vzťah k PDS, ktorý je od základného vzťahu k dodávateľovi plynu odvodzovaný. Rozštiepenie dodávky plynu a distribúcie plynu bolo v zmysle prvého odôvodnenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES (ďalej len „smernica“) vedené zámerom ponúknuť všetkým „odberateľom“ (pojem spotrebiteľ v smernici v tomto kontexte nezodpovedá slovenskej právnej úprave; kde to kontext vyžaduje, pri citácii smernice bude ústavný súd používať adekvátny pojem v úvodzovkách) v Európskej únii, či ide o občanov alebo podniky, skutočný výber, konkurenčné ceny a vyššie štandardy služieb. Snahou bolo otvorenie trhu, ktorý umožňuje všetkým odberateľom slobodný výber svojich dodávateľov a všetkým dodávateľom slobodu zásobovať svojich odberateľov (tretie odôvodnenie smernice). Účinné oddelenie

sietí od dodávateľských činností (tzv. unbundling) preto bolo vyvolané potrebou zabezpečiť splnenie týchto cieľov; nie zhoršiť postavenie spotrebiteľov (tentoraz vo význame spotrebiteľov ako slabšej strany). Vyplýva to aj z výslovne formulovaného odôvodnenia č. 48 smernice, v zmysle ktorého záujmy „odberateľov“ by mali byť stredobodom tejto smernice a kvalita služieb by mala byť ústrednou zodpovednosťou plynárenských podnikov. Musia sa posilniť a zaručiť existujúce práva „odberateľov“, pričom by mali byť transparentnejšie. Ochrana „odberateľa“ by mala zabezpečiť, aby všetci „odberatelia“ v širšom meradle Spoločenstva mali úžitok z konkurenčného trhu. Členské štáty alebo, ak tak ustanoví členský štát, regulačné orgány by mali presadzovať práva „odberateľov“. Pred unbundlingom dodávku a distribúciu plynu odberateľom zabezpečoval jeden a ten istý subjekt. Vo vzťahu k spotrebiteľom išlo o spotrebiteľskú zmluvu. Po unbundlingu sa distribúcia plynu odčlenila tak, aby sieť mohli využívať všetci do úvahy prichádzajúci dodávatelia plynu, čím sa vytvorilo konkurenčné prostredie. Spotrebiteľia uzatvárajú s dodávateľmi plynu najčastejšie zmluvu o združenej dodávke plynu, ktorá zahŕňa súčasne zabezpečenie distribúcie plynu, dodávku plynu a prevzatie zodpovednosti za odchýlku pre odberateľa plynu v domácnosti (§ 57 ods. 1 vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 24/2013 Z. z. v znení neskorších predpisov). Z uvedeného je podstatné vyabstrahovať to, že plnením cieľov smernice nemajú byť oslabené existujúce práva odberateľov. Pokiaľ je odberateľom spotrebiteľ podľa Občianskeho zákonníka, pričom jeho existujúce práva majú byť posilnené a zaručené, znamená to, že je nevyhnutné aj derivovaný vzťah medzi spotrebiteľom a PDS posudzovať optikou spotrebiteľského práva; do právneho vzťahu sa spotrebiteľ a PDS dostávajú len pre účely plnenia spotrebiteľskej zmluvy. Postavenie spotrebiteľa potom nemôže byť vo vzťahu k PDS vykladané v rozpore so spotrebiteľským právom. Inak by tento základný cieľ smernice vo vzťahu k spotrebiteľovi voči PDS nebol naplnený.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené súd posúdil predmetný spor ako spotrebiteľský spor, nakoľko tento spor súvisí s uzatvorenou spotrebiteľskou zmluvou a jej plnením a spotrebiteľ by stratil postavenie spotrebiteľa samotným oddelením subjektov pôsobiacich pri dodávaní plynu, na ktoré nemal žiaden vplyv.

21. Napriek postaveniu žalovaného v spore ako spotrebiteľa, súd priznal žalobcovi žalovaný nárok v plnom rozsahu, keď mal v konaní preukázané, že na meradle bolo poškodené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V zmysle § 82 ods. 1. písm. d) ZoE je odber plynu meraný takýmto meradlom neoprávneným odberom plynu. Hoci sa žalovaný v konaní bránil tým, že si nie je vedomý zásahu do meracieho zariadenia išlo o meradlo, ktoré sa nachádzalo v uzamknutej skrini, ku ktorej nemali tretie osoby, a to ani žalobca. Súd posúdil zodpovednosť za škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu ako zodpovednosť objektívnu, pri ktorej sa nevyžaduje preukazovanie zavinenia. Aj v opačnom prípade by však zavinenie žalovaného jednoznačne vyplývalo zo skutočnosti, že k meradlu nemali okrem neho prístup žiadne tretie osoby bez toho, aby im to žalovaný výslovne umožnil. Súd v tejto súvislosti poukazuje na názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v uznesení č.k. 5Obdo/32/2018, podľa ktorého ide o zodpovednosť objektívnu a napriek tomu, že meradlo je na verejne dostupnom mieste, ex lege za akúkoľvek neoprávnenú manipuláciu s ním zodpovedá odberateľ. Zároveň súd poukazuje na vyššie uvedený náleží Ústavného súdu, ktorý k zodpovednosti za škodu uvádza: Keďže v danom prípade právne závery o objektívnej zodpovednosti odberateľa za neoprávnený odber, ktorý je meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, sú odôvodnené, vychádzajú z vedeckého prístupu k zákonnému textu (opierajú sa o výklad gramatický a teleologický), ústavný súd nemá dôvod zasiahnuť do posúdenia tejto právnej otázky o objektívnej zodpovednosti odberateľa plynu za neoprávnený odber plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) prvej aliney zákona o energetike. Obiter dictum ústavný súd konštatuje, že aj pri subjektívnej zodpovednosti bol tento predpoklad splnený z dôvodu, že zavinenie sa prezumuje a - ako to zistili všeobecné súdy - určené meradlo bolo v uzamknutých priestoroch právneho predchodcu sťažovateľiek, čím sa prípadný zásah tretej osoby javí byť dostatočne presvedčivo vylúčený.

22. Súd má v konaní preukázanú aj aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu ako prevádzkovateľa distribučnej siete, ktorá vyplýva jednoznačne z § 82 ods. 2 ZoE. Žalovaný odoberal plyn z distribučnej siete, ktorý nebol meraný určeným meradlom, a ktorý sa preto nepovažoval za plyn, ktorý bol vo vlastníctve dodávateľa žalovaného. Žalovaný za dodaný plyn nezaplatil. Súd opätovne poukazuje na vyššie opísané uznesenie Najvyššieho súdu, podľa ktorého: Pokiaľ k poškodeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (plomby) pristúpila v zmysle vyššie uvedeného aj ďalšia skutočnosť, a to odber plynu prostredníctvom takéhoto meradla, došlo tým k odberu, ktorý ZoE označuje ako neoprávnený a takýmto odberom vznikla žalobcovi, ako prevádzkovateľovi distribučnej siete, ktorého zemný plyn odberateľ odobral, škoda. Táto spočíva nielen v nákladoch na opravu poškodenej plomby, ale primárne v hodnote neoprávnene odobratého množstva zemného plynu a prípadne v nákladoch, ktoré poškodený musel v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by poškodenému, ak by k neoprávnenému odberu plynu nedošlo, nevznikli. Žalovaný, ako odberateľ zemného plynu, mohol v rozhodnom období

odobrat' zo siete iba zemný plyn, ktorý patril žalobcovi, ako prevádzkovateľovi distribučnej siete, ku ktorej je odberné plynové zariadenie žalovaného pripojené, alebo plyn patriaci jeho dodávateľovi zemného plynu (spoločnosti S., a. s.). Žalovaný zemný plyn v rozhodnom období preukázateľne odoberal, ale nešlo o plyn, ktorý patril jeho dodávateľovi zemného plynu. Tento žalovanému v rozhodnom období nedodal žiaden plyn. Žalovaný sa v konaní bránil tým, že škodu by si mohli uplatňovať v zmysle ZoE aj iné subjekty, zo zisteného skutkového stavu (ako aj skutočností známych zo súdnej praxe) však vyplýva, že škoda vznikla práve žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete a žalovaný v konaní nepreukázal, dokonca ani netvrdil, že by si za odobratý plyn v rozhodnom období uplatňovali náhradu škody alebo iné nároky inej osoby ako žalobca alebo že by za odobratý plyn v rozhodnom období zaplatil akémukoľvek inému subjektu.

23. Súd má tiež preukázaný vznik škody, keď je zrejmé, že plyn bol z distribučnej siete žalobcu žalovaným odobratý (žalovaný túto skutočnosť nerozporoval) a žalovaný za odobratý plyn nezaplatil. Porušenie povinnosti žalovaného predstavuje porušenie ust. § 76 ods. 11 ZoE, podľa ktorého je odberateľ plynu je povinný prevádzkovať odberné plynové zariadenie tak, aby nepoškodil určené meradlo. Akýkoľvek zásah do určeného meradla v rozpore s osobitným predpisom je zakázaný. Súd pritom poukazuje na vyššie uvedený záver o objektívnej zodpovednosti. Súd tak má preukázanú aj príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním žalovaného a vznikom škody a zavinenie žalovaného v konaní nie je potrebné preukazovať.

24. Súd v konaní skúmal aj výšku škody, keď žalovaný žalobcom uvádzanú výšku škody v konaní rozporoval, avšak neuviedol žiadne vlastné skutkové tvrdenia o tom, že by skutočná škoda mala byť v konkrétnej nižšej výške, ako uvádzal žalobca. S poukazom na záver súdu o spotrebiteľskom prvku v prejednávanej spore, súd vyzval žalovaného, aby sa vyjadril k vyjadreniam žalobcu na pojednávaní, na ktorom sa bez ospravedlnenia nezúčastnil, aby uviedol, od akej sumy rozporuje výšku škody, či požadovaná náhrada škody je nepomeraná v porovnaní s predchádzajúcim a nasledujúcimi odbermi plynu a tieto svoje tvrdenia podložil dôkazmi. Keďže žalovaný napriek výzve súdu tieto skutkové tvrdenia nedoplnil, pričom si vzhľadom na predchádzajúci priebeh konania a zastúpenie občianskym združením musel byť vedomý skutočnosti, že v prípade, ak nebude možné preukázať inú výšku škody, v zmysle § 82 ZoE sa použije spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom, súd v konaní priznal žalobcovi ním uplatnenú náhradu škody v celom rozsahu, keď tento určil výšku náhrady škody v súlade s vyhláškou Ministerstva Hospodárstva SR č. 449/2012 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Súd tiež vzal do úvahy tvrdenia žalobcu, že nie je možné použiť predchádzajúce a nasledujúce odbery za účelom zistenia skutočnej výšky škody, keď s meradlom mohlo byť manipulované aj v iných obdobiach. Z výsluchu svedka P.a Y.a pritom vyplynulo, že 4 mesiace po kontrole, pri ktorej bol zistený neoprávnený odber sa u žalovaného uskutočnila ďalšia kontrola, ktorá zistila, že s meradlom bolo opätovne manipulované, zároveň bolo manipulované aj s meradlom na inom odbernom mieste patriacom žalovanému. V zmysle vyššie uvedeného uznesenia Najvyššieho súdu: Pokiaľ teda nie je možné určiť skutočne odobraté množstvo plynu v rozhodnom období spôsobom, ktorý neodporuje zákonu, a teda nemožno spoľahlivo určiť výšku skutočne spôsobenej škody v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je potrebné túto výšku určiť spôsobom ustanoveným zákonom, a to za použitia na to vypracovaného podzákonného predpisu, ktorý zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu plynu dochádzalo, a ich skutočnú spotrebu.

25. Súd žalobcovi priznal tiež uplatnený úrok z omeškania, keď žalovaný sa dostal do omeškania celého dlhu dňa 08.03.XXXX (deň nasledujúci po splatnosti požadovanej náhrady škody vo vyúčtovaní škody), kedy základná úroková sadzba ECB bola vo výške 0%. Žalobca má teda nárok na úroky z omeškania 5% ročne.

26. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že plne úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).